

DECIZIE

30 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele,

Judecătorul:

Judecătorii:

Svetlana Filincova

Maria Ghervas, Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari și Sveatoslav Moldovan

examinând recursul declarat de avocatul Negru Olesea în interesele lui Roșcov Evgheni, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Raisa Coșcodan și Mihail Coșcodan împotriva companiei de asigurări „Asterra Grup” societate pe acțiuni și Evgheni Roșcov cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, prejudiciului material, moral, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2016, prin care s-a respins apelul declarat de Roșcov Evgheni și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 30 aprilie 2015, prin care acțiunea a fost admisă parțial

c o n s t a t ă :

La 01 august 2014 Raisa Coșcodan și Mihail Coșcodan au depus cerere de chemare în judecată împotriva companiei de asigurări „Asterra Grup” societate pe acțiuni și Evgheni Roșcov cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, prejudiciului material, moral, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată Raisa Coșcodan și Mihail Coșcodan au indicat că la 18 noiembrie 2013 automobilul de model Renault 9, număr de înmatriculare C GK 309, care le aparține și era condus de fiul lor Coșcodan Dorin, a fost lovit din spate în momentul deplasării pe str. Șciusev, mun. Chișinău.

Vinovat de producerea accidentului a fost recunoscut Roșcov Evgheni, care conducea automobilul de model KIA Ceed, număr de înmatriculare C PB 700.

În rezultatul accidentului rutier, automobilul de model Renault 9, număr de înmatriculare C GK 309 a fost deteriorat esențial.

Conform raportului de constatare tehnico-științific nr. 376 a Centrului Național de Expertize Judiciare, prejudiciul cauzat este evaluat la suma de 13 326 lei.

La momentul producerii accidentului rutier Roșcov Evgheni deținea polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă (RCA) pentru perioada de la 17 iunie 2013 până la 16 iunie 2014 eliberată de compania de asigurări „Asterra Grup” societate pe acțiuni.

Compania de asigurări „Asterra Grup” societate pe acțiuni i-a adus la cunoștința calculul despăgubirii de asigurare, potrivit căruia despăgubirea de asigurare este în mărime de 2 507 lei.

Și-au exprimat dezacordul cu suma propusă spre achitare de către asigurator solicitând achitarea despăgubirii de asigurare stabilită prin raportul de constatare tehnico-științifică în mărime de 13 326 lei.

Prin scrisoarea nr. 39/03 din 31 martie 2013 compania de asigurări „Asterra Grup” societate pe acțiuni a propus spre achitare suma de 5 507,13 lei.

Obligația companiei de asigurări „Asterra Grup” societate pe acțiuni de achitare a despăgubirii de asigurare este purtătoare de dobândă și dobânda aferentă este în mărime de 625 lei.

Prejudiciul moral îl apreciază la suma de 10 000 lei.

Cer Raisa Coșcodan și Mihail Coșcodan încasarea de la compania de asigurări „Asterra Grup” societate pe acțiuni a prejudiciului cauzat în urma accidentului rutier în mărime de 13 326 lei, a dobânzii de întârziere în achitarea despăgubirii de asigurare în mărime de 625 lei, în total suma de 13 951 lei; încasarea de la Roșcov Evgheni în beneficiul lor a prejudiciului moral în mărime de 10 000 lei și compensarea din contul pârâților a cheltuielilor de judecată (f.d. 5-8).

La 19 decembrie 2014 Raisa Coșcodan și Mihail Coșcodan au depus cerere de concretizare a pretențiilor solicitând încasarea despăgubirii de asigurare în mărime de 5 507,13 lei de la compania de asigurări „Asterra Grup” societate pe acțiuni, încasarea de la Roșcov Evgheni a sumei de 7 818,87 lei ce reprezintă diferența dintre suma reală a prejudiciului cauzat automobilului de model „Renault 9”, număr de înmatriculare CGK 309 în mărime de 13 326 lei și suma de 5 507,13 lei; încasarea de la Roșcov Evgheni a prejudiciului moral cauzat în urma accidentului rutier în mărime de 10 000 lei, încasarea în mod solidar de la compania de asigurări „Asterra Grup” și Roșcov Evgheni a dobânzii de întârziere în mărime de 625 lei și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d. 66).

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 30 aprilie 2015 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Raisa Coșcodan și Mihail Coșcodan.

S-a încasat de la compania de asigurări „Asterra Grup” în beneficiul lui Coșcodan Mihail și Coșcodan Raisa despăgubirea de asigurare în mărime de 5 507,13 lei.

S-a încasat de la Roșcov Evgheni în beneficiul lui Coșcodan Mihail și Coșcodan Raisa suma de 7 818,87 lei.

S-a încasat în mod solidar de la compania de asigurări „Asterra Grup” societate pe acțiuni și Roșcov Evgheni cheltuielile de judecată ce se compun din taxa de stat în mărime de 625 lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 3 000 lei.

S-a respins pretenția lui Coșcodan Raisa și Coșcodan Mihail cu privire la încasarea dobânzii de întârziere și prejudiciului moral ca fiind neîntemeiată (f.d. 93, 100-105).

Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 30 aprilie 2015 s-a completat alineatul 4 din dispozitivul hotărârii din 30 aprilie 2015 cu menținea „în beneficiul lui Coșcodan Mihail și Coșcodan Raisa” și s-a corectat cifra 625 care reprezintă taxa de stat cu cifra 520 lei (f.d. 95).

La 29 mai 2015 Roșcov Evgheni a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 30 aprilie 2015, iar la 19 mai 2016 apel suplimentar împotriva aceleiași hotărâri (f.d. 97-99, 165-166, 170-171).

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 09 iunie 2016 a respins apelul declarat de Roșcov Evgheni și a menținut hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 30 aprilie 2015 (f.d. 174-180).

La 19 septembrie 2016 avocatul Negru Olesea a declarat în interesele lui Roșcov Evgheni recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2016, solicitând admiterea acestuia, casarea ambelor hotărâri judecătorești în partea admiterii pretențiilor înaintate față de recurent.

În motivarea cererii de recurs avocatul Negru Olesea a indicat că drepturile persoanei păgubite prin accidentul rutier pe teritoriul Republicii Moldova de autovehicul aflat în posesiunea asiguratului se exercită față de asiguratorul de răspundere civilă.

Despăgubirea de asigurare se achită în limitele răspunderii asiguratorului, care este în mărime de 1 000 000 lei la avarierea sau distrugerea de bunuri.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

În conformitate cu art. 441 Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Judecând recursul declarat de avocatul Negru Olesea în interesele lui Roșcov Evgheni în limitele invocate pe baza materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este depus în termen, neîntemeiat și urmează a fi respins cu menținerea hotărârilor judecătorești din următoarele motive.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Curtea de Apel Chișinău a expediat la 15 iulie 2016 în adresa părților copia deciziei din 09 iunie 2016 (f.d. 181).

La materialele pricinii lipsesc probe care ar confirma recepționarea deciziei instanței de apel de către Roșcov Evgheni.

Prin urmare, recursul declarat de avocatul Negru Olesea în interesele lui Roșcov Evgheni la 19 septembrie 2016 se consideră depus în termen.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Din materialele rezultă că la 17 iunie 2013 compania de asigurări „Asterra Group” societate pe acțiuni a eliberat lui Roșcov Evgheni poliță de asigurare obligatorie de răspundere civilă în privința automobilului de model KIA Ceed, număr de înmatriculare CPB 700 valabilă pentru perioada de la 17 iunie 2013 până la 16 iunie 2014 (f.d. 37).

La 18 noiembrie 2013 s-a produs accidentul rutier cu implicarea automobilului de model Renault, număr de înmatriculare C GK 309, care aparține lui Coșcodan Raisa și Coșcodan Mihail și automobilului de model KIA Ceed, număr de înmatriculare C PB 700, care aparține lui Roșcov Evgheni.

Prin procesul-verbal cu privire la contravenție din 18 noiembrie 2013 vinovat de producerea accidentului rutier a fost recunoscut Roșcov Evgheni (f.d. 22).

La 20 noiembrie 2013 compania de asigurări „Asterra Group” societate pe acțiuni a întocmit proces-verbal de constatare a pagubelor la autovehicule, în urma căruia a constatat că costul autovehiculului la ziua accidentului era de 29 410,76 lei,

valoarea pieselor constituie suma de 10 611,20 lei, valoarea pieselor diminuate de uzură constituie suma de 1 591,68 lei, iar despăgubirea de asigurare este în mărime de 5 507,13 lei (f.d. 49-51).

Procesul-verbal de constatare a pagubelor la autovehicule a fost întocmit în prezența lui Roșcov Evgheni și Coșcodan Mihail.

La 28 martie 2014 Coșcodan Mihail a adresat companiei de asigurări „Asterra Group” societate pe acțiuni somație prin care a solicitat încasarea pagubei în mărime de 13 326 lei (f.d. 9).

La 31 martie 2014 compania de asigurări „Asterra Grup” societate pe acțiuni a comunicat lui Coșcodan Mihail că cheltuielile reale de reparație a autovehiculului au fost estimate la suma de 5 507,13 lei (f.d. 10).

La 01 august 2014 Raisa Coșcodan și Mihail Coșcodan au depus cerere de chemare în judecată, concretizată ulterior prin care au solicitat încasarea despăgubirii de asigurare în mărime de 5 507,13 lei de la compania de asigurări „Asterra Grup” societate pe acțiuni, încasarea de la Roșcov Evgheni a sumei de 7 818,87 lei ce reprezintă diferența dintre suma reală a prejudiciului cauzat automobilului de model „Renault 9”, număr de înmatriculare CGK 309 în mărime de 13 326 lei și suma de 5 507,13 lei; încasarea de la Roșcov Evgheni a prejudiciului moral cauzat în urma accidentului rutier în mărime de 10 000 lei, încasarea în mod solidar de la compania de asigurări „Asterra Grup” și Roșcov Evgheni a dobânzii de întârziere în mărime de 625 lei și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d. 66).

Instanțele judecătorești au emis hotărârile sus-menționate.

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a constatat că instanțele de judecată au aplicat corect normele de drept material.

Conform art. 14 alin. (1), (2) lit. a) și (5) Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006, despăgubirea de asigurare va fi stabilită și achitată în limitele răspunderii asigurătorului.

Limitele răspunderii asigurătorului sînt: de 1000000 de lei – la avarierea sau distrugerea de bunuri, indiferent de numărul persoanelor păgubite într-un accident;

În cazul în care întinderea prejudiciului depășește limitele răspunderii stabilite la alin.(2), păgubitul are dreptul, în conformitate cu legislația civilă în vigoare, să intenteze persoanei răspunzătoare de producerea accidentului o acțiune de recuperare a sumei care depășește aceste limite.

Conform art. 16 alin. (1) lit. a) și alin. (2) Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006, asigurătorul nu acordă despăgubiri pentru: partea din prejudiciu care depășește limitele despăgubirilor de asigurare prevăzute la art.14 alin.(2) la data producerii accidentului, indiferent de numărul persoanelor păgubite și de cel al persoanelor răspunzătoare de producerea pagubei;

Pentru recuperarea daunelor excluse din asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto conform alin.(1), persoana păgubită este în drept să intenteze în instanță de judecată acțiune civilă împotriva persoanei răspunzătoare de producerea accidentului.

Din sensul acestor norme de drept rezultă că drepturile persoanei păgubite prin accidentul rutier pe teritoriul Republicii Moldova de autovehicul aflat în posesiunea asiguratului se exercită față de asiguratorul de răspundere civilă și numai în cazurile expres prevăzute de lege față de persoana răspunzătoare de producerea accidentului, iar pentru recuperarea daunelor excluse din asigurarea obligatorie de răspundere civilă,

persoana păgubită este în drept să se adreseze cu ac iune împotriva persoanei răspunzătoare de producerea accidentului.

Conform art. 22 alin. (7) Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006, în cazul avarierii sau distrugerii de bunuri, despăgubirea se stabile te în conformitate cu legislația în vigoare privind acoperirea cuantumului pagubelor aduse bunurilor,  in ndu-se cont de preten iile formulate de persoana păgubită, fără a se dep  i diferen a dintre valoarea acestor bunuri din momentul producerii accidentului  i valoarea rămasă  i limita maximă a despăgubirilor de asigurare prevăzută de prezenta lege.

Conform art. 23 alin. (1) lit. a)-c) Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006, despăgubirea pentru avarierea sau distrugerea autovehiculului nu poate dep  i: valoarea pagubei real suportate; diferen a dintre valoarea autovehiculului la data producerii accidentului  i valoarea rămasă; limita despăgubirii prevăzută de prezenta lege.

Din sensul normelor de drept citate rezultă că în situa ia avarierii bunului, despăgubirea va fi egală costului cheltuielilor necesare pentru restabilirea automobilului în situa ia în care acesta se afla p n  la producerea cazului asigurat (adică în valoare egală cu cheltuielile de restabilire), nu poate dep  i valoarea pagubei real suportate  i limita despăgubirii prevăzută de lege.

 n cadrul asigurării obligatorii de răspundere civilă auto, la stabilirea valorii autovehiculului avariat la momentul producerii accidentului rutier se va lua în considerare valoarea bunului conform pre urilor de piață.

Conform art. 28 alin. (2) Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006, obiec iile referitor la suma despăgubirii se vor comunica asigurat rului în 5 zile calendaristice de la finalizarea dosarului de daune, urm nd ca, în termen de 5 zile din data  n tiin ării, asigurat rul să le solu ioneze ori să prezinte dezacordul fa  de ele.  n cazul prezentării dezacordului, asigurat rul va prezenta persoanei păgubite actul de evaluare sau devizul cheltuielilor de reparație  i/sau de înlocuire a părților componente ori pieselor avariate, cu indicarea pre urilor, sau alte documente în baza cărora a stabilit cuantumul despăgubirii de asigurare

Automobilul de model Renault număr de înmatriculare CGK 309 este produs în anul 1985  i starea tehnică a acestuia este satisfăcătoare.

Compania de asigurări „Asterra Grup” societate pe acțiuni a stabilit lui Coșcodan Mihail despăgubirea de asigurare în sumă de 5 507,13 lei, având în vedere lucrările de manoperă în sumă de 2 441 lei, valoarea pieselor fără uzură în sumă de 1 591,68 lei  i materiale în valoare de 1 474,45 lei (f.d. 51-52).

Compania de asigurări „Asterra Grup” societate pe acțiuni în actul de evaluare nr. 029/R a stabilit că costul autovehiculului la ziua accidentului constituia suma de 29 410,76 lei (f.d. 51).

Prin raportul de constatare tehnico- tiin ific nr. 376 din 28 februarie 2014 a Centrului Național de Expertize Judiciare s-a constatat că valoarea prejudiciului material cauza posesorului automobilului Renault 9, număr de înmatriculare CGK 309 la 18 noiembrie 2013 cu includerea uzurii de exploatare în cazul că automobilul va fi reparat poate constituie 13 326 lei (f.d. 13-18).

Raportul de constatare tehnico- tiin ific nr. 376 din 28 februarie 2014 a fost întocmit în prezen a reprezentantului companiei de asigurări „Asterra Grup” societate pe acțiuni.

Așadar, având în vedere că paguba cauzată automobilului Renault 9, număr de înmatriculare CGK-309 la 18 noiembrie 2013 constituie suma de 13 326 lei, că compania de asigurări „Asterra Grup” societate pe acțiuni a stabilit despăgubirea de asigurare în mărime de 5 507,13 lei, instanțele de judecată întemeiat au încasat diferența de 7 818,87 lei exclusă din asigurarea obligatorie din contul lui Roșcov Evgheni, care este răspunzător de producerea accidentului.

În rest hotărârea primei instanțe și decizia instanței de apel nu se contestă și instanța consideră inoportun de a se pronunța.

Or, în conformitate cu art. 442 alin. (1) Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că argumentele invocate de avocatul Negru Olesea în interesele lui Roșcov Evgheni în cererea de recurs poartă caracter declarativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe în partea contestată.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de avocatul Negru Olesea în interesele lui Roșcov Evgheni.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2016 și hotărârea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 30 aprilie 2015, corectată prin încheierea din 30 aprilie 2015, în partea admiterii pretențiilor depuse de Coșcodan Raisa și Coșcodan Mihail împotriva lui Roșcov Evgheni, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Raisa Coșcodan și Mihail Coșcodan împotriva companiei de asigurări „Asterra Grup” societate pe acțiuni și Evgheni Roșcov cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, prejudiciului material, moral, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, Judecătorul:

Svetlana Filincova

Judecătorii:

Maria Ghervas

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari

Sveatoslav Moldovan